शाश्वत विकास साधण्यासाठी बांबू लागवड करण्याकरिता कार्यकारी समितीस सहाय्य करण्यास "तांत्रिक समिती" गठीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: रावकृ-२०२४/प्र.क्र.२१/ तां.क.१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२ दिनांक : १८ एप्रिल, २०२४

संदर्भ:

- 9. शासन निर्णय, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्रमांक राकृक २०२३/प्र.क्र.९७/ तां.क.१, दिनांक ३ जानेवारी, २०२४
- २. शासन शुध्दीपत्रक, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्रमांक राकृक्र-२०२३/प्र.क्र.९७/तां.क.१, दिनांक १२ मार्च, २०२४
- 3. शासन निर्णय, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्रमांक राकृक २०२३/ प्र.क्र. ९७/ तां.क.१, दिनांक १२ मार्च, २०२४

प्रस्तावनाः

राज्यातील वातावरणीय बदलाच्या संकटाला तोंड देवून शाश्वत विकास साधण्यासाठी राज्यामध्ये मोठ्या प्रमाणात बांबू लागवडीस शेतकऱ्यांना उद्युक्त करून जिवाश्म इंधनाला पर्याय म्हणून बांबूचा वापर करण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी संदर्भ क्र. १ व २ अन्वये "मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखालील पर्यावरण व शाश्वत विकास टास्क फोर्स" (Chief Minister's Task Force for Environment and Sustainable Development) गठीत करण्यात आला आहे. तसेच, टास्क फोर्स च्या पहिल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयाप्रमाणे शाश्वत बांबू विकास कार्यक्रमावर देखरेख ठेवण्यासाठी शासन शुद्धीपत्रक, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्रमांक राकृक २०२३/प्र.क्र. ९७/ तां.क. १, दिनांक १२ मार्च २०२४ अन्वये एक कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे.

२. कार्यकारी समितीच्या पहिल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार कार्यकारी समितीस बांबू लागवडीसाठी आवश्यक बाबींवर तांत्रिक सल्ला देण्यासाठी/मार्गदर्शन करण्यासाठी देशातील व राज्यातील प्रमुख तज्ञ संस्थांच्या प्रतिनिधींचा समावेश असलेली एक तांत्रिक समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून खालीलप्रमाणे प्रमुख तज्ञ संस्थांच्या प्रतिनिधींचा समावेश असलेली तांत्रिक समिती गठीत करण्यास शासन मान्यता देत आहे:

अनु क्र.	नाव	पदनाम
٩.	महासंचालक, मनरेगा, रोहयो, नियोजन विभाग	अध्यक्ष
٦.	C	सदस्य
3.	इंटरनॅशनल बांबू अँड रटन ऑर्गनायझेशन (INBAR)	सदस्य
8.	फॉरेस्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट, डेहराडून	सदस्य
٧.	केरळ फॉरेस्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट, त्रिसूर	सदस्य
ξ.	इंडियन कौन्सिल ऑफ ऍग्रिकल्चरल रिसर्च (ICAR)	सदस्य
0.	महाराष्ट्र बांबू विकास मंडळ (MBDB)	सदस्य
۷.	कृषी विज्ञान केंद्रे (KVKs)	सदस्य
۶.	बांबू रिसर्च अँड ट्रेनिंग सेंटर, चंद्रपूर (BRTC)	सदस्य
90.	प्रतिनिधी, राष्ट्रीय कृषी विकास योजना	सदस्य
99.	जोरहाट ऍग्रिकल्चरल युनिव्हर्सिटी, आसाम	सदस्य
٩२.	नियत्रक, मनरगा, रहिया, नियाजन विभाग	सदस्य सचिव
तांत्रिक समितीस आवश्यकतेनुसार इतर तज्ज्ञ/ व्यक्ती/ संस्था यांना निमंत्रित करता येईल.		

टिप: राज्यामधील एकूण कृषी विज्ञान केंद्रांपैकी किती व कोणत्या कृषी विज्ञान केंद्रांच्या प्रतिनिधींचा समावेश तांत्रिक समितीमध्ये करावयाचा याबाबतचा निर्णय तांत्रिक समितीच्या अध्यक्षांनी घ्यावा.

२. सदर तांत्रिक समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे राहील:

- १. राज्यातील विविध जिल्ह्यांमध्ये प्रसारित करावयाच्या बांबूच्या इष्ट प्रजाती ठरवणे.
- २. राज्यभरात लागवडीसाठी बांबूची रोपे उपलब्ध करून देण्यासाठी रोपवाटिकांची निवड करणे.
- 3. प्रति हेक्टर लागवडीसाठी बांबूच्या रोपांची संख्या निश्चित करणे आणि त्यासाठी शेतक-यांना कराव्या लागणाऱ्या खर्चाचा अंदाज घेणे.
- ४. Maharashtra Remote Sensing Application Centre (MRSAC) ने संकलित केलेल्या पडीक जिमनींबाबतच्या माहितीचे जिल्हानिहाय विश्लेषण करून कार्यकारी समितीला बांबू लागवडीबाबत मार्गदर्शन करणे.
- ५. कृषी, वने, सामाजिक वनीकरण, महसूल, आदिवासी विकास, ग्राम विकास व कौशल्य विकास या विभागांकरिता मास्टर ट्रेनर्ससाठी प्रशिक्षणाची रूपरेषा व विभागनिहाय/ जिल्हानिहाय वेळापत्रक निश्चित करणे.

- ६. तांत्रिक समितीने उपरोक्त १ ते ५ बाबत आवश्यक कार्यवाही करून त्याबाबतचा अहवाल कार्यकारी समितीने घालून दिलेल्या कालमर्यादेत सादर करावा.
- ७. कार्यकारी समितीने सोपविलेली अन्य कामे/जबाबदाऱ्या तांत्रिक समिती वेळोवेळी पार पाडील
- ३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२४०४१८१८०७४०५००४ आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु. कि. निकम) सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा. राज्यपाल महादेय यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- 3. मा. उप मुख्यमंत्री, (गृह व ऊर्जा), यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन), यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५. मा. मंत्री, महसूल, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. मा. मंत्री, वने, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. मा. मंत्री, ग्रामविकास, मंत्रालय, मुंबई.
- ८. मा. मंत्री, कृषी, मंत्रालय, मुंबई.
- ९. मा. मंत्री, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
- १०. मा. मंत्री, जलसंधारण, मंत्रालय, मुंबई.
- ११. मा. मंत्री, रोहयो, मंत्रालय, मुंबई.
- १२. मा. पाशा पटेल, अध्यक्ष, राज्य कृषी मुल्य आयोग (मंत्री दर्जा)
- १३. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १४. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १५. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १६. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १७. मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १८. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई

- १९. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २०. मा. अपर मुख्य सचिव, महसूल, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २२. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २३. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २४. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २५. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २६. मा. अ.मु.स. /प्रधान सचिव/ सचिव, जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २७. मा. अ.मु.स. /प्रधान सचिव/ सचिव,आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- २८. मा. अ.मु.स. /प्रधान सचिव/ सचिव (रोहयो),नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २९. मा. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव उर्वरित सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ३०. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- ३१. सर्व विभागीय आयुक्त
- ३२. सर्व जिल्हाधिकारी.
- ३३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- ३४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- ३५. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका.
- ३६. मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषदा/ नगर पंचायती.
- ३७. निवडनस्ती